

[Per Hækkerup.]

rikerne. Vi vil gerne medvirke til et udvalgsarbejde, og hvis vi ved dette udvalgsarbejde kan bidrage til at hjælpe historikerne i deres arbejde, vil vi også gerne medvirke hertil; men den form, forslaget til folketingsbeslutning har, kan vi ikke tiltræde.

Helga Pedersen: Jeg finder ligesom den højtærede justitsminister, at det foreliggende forslag til beslutning ikke ligefrem udmærker sig ved klarhed, hvad angår formålet og begrundelsen. Jeg blev unægtelig endnu mere overrasket, da jeg hørte det ærede medlem hr. Iver Poulsen i sine betragtninger komme ind på hele spørgsmålet om retsopgøret, love med tilbagevirkende kraft og menneskerettighedskonventionen. Så vidt jeg kan se, er disse spørgsmål slet ikke berørt i forbindelse med det foreliggende forslag til beslutning. Jeg synes i det hele taget, det var svært at få fat på, hvilken juridisk begrundelse det ærede medlem hr. Iver Poulsen ville anføre for genoptagelsen af de konkrete sager, som er nævnt i forslaget. At anføre forskellige citater af pressemeddelelser synes jeg ikke kan være tilstrækkeligt, og når man ikke kan anføre nye, vægtige grunde for at følge andre retningslinjer, mener mit parti, at så må man ved spørgsmålet om behandlingen af de enkelte likvideringssager følge de principper, som man hidtil har fulgt, således som det fremgik af drøftelsen i tinget forleden dag.

For så vidt angår undersøgelsen af forholdet mellem den lille generalstab, modstandsbevægelsen og datidens politikere, som er nævnt i det foreliggende forslag, må vi mene, at belysningen af disse emner hører under historikernes virkefelt.

Hvad angår spørgsmålet om den parlamentariske kommissions arbejde, henviste det ærede medlem hr. Iver Poulsen til de betragtninger, der for nylig blev fremsat af dommer Holm, som i en vis periode var formand for den parlamentariske kommission. Jeg kan egentlig ikke indse, hvorfor de bemærkninger skulle gemmes til nu. Det havde da haft adskillig større betydning, om dommer Holm, dengang han var formand for kommissionen, havde fremsat sine synspunkter om sin tvivl, og hvilken anden

kritik han måtte have. På det tidspunkt havde der måske været anledning til så adrette forskellige ting, som man var utilfreds med.

Hvad angår den parlamentariske kommissions arbejde i det hele, vil jeg da gerne bemærke, at mit parti for så vidt ikke er fremmed for de betragtninger, forslagsstillerne har anført herom. Vi har i en betænkning, der blev afgivet den 11. februar 1955, vedrørende forslaget til folketingsbeslutning om, hvorvidt tiltale skulle rejses i anledning af begivenhederne den 9. april 1940 og under besættelsen, givet udtryk for synspunkter i samme retning. Jeg henviser til Folketingstidende for 1954-55, tillæg B., sp. 171 ff; dér har mit parti afgivet en mindretalsudtalelse, hvori vi siger, at der kan rettes indvendinger af forskellig art imod, at det alene var medlemmer af folketinget, der foretog undersøgelsen af politikeres forhold, og at den kritik, der har været fremsat heraf, ikke har været uden berettigelse. Mit parti fandt ikke dengang, i 1955, at der burde iværksættes yderligere undersøgelser, og jeg finder ikke, at der nu i dag er forelagt os væsentlig nye oplysninger, som kan medføre en ændring i vort standpunkt. Det forekommer os naturligt nu at overlade til historikerne at vurdere de beslutninger, regering og rigsdag tog i juni 1945, da den parlamentariske kommission blev nedsat, og senere, da det blev bestemt, at kommissionsarbejdet skulle fortsættes, ligesom vi finder, at kommissionens arbejdsresultater må indankes for historiens domstol.

Haunstrup Clemmensen: Det er kun naturligt, at så skelsættende begivenheder som dem, der fandt sted den 9. april 1940, og de fem besættelsesår, der fulgte efter, optager sindene og gør det også i mange år efter, at begivenhederne har udspillet sig. Man måtte vel også befrygte, at spørgsmålet om placering af ansvaret danske imellem ville blive langvarigt og bittert. Således har der også ned gennem vor historie gang på gang netop været en tilsvarende bitterhed danske imellem, når ansvaret skulle placeres efter ulykkelige hændelser. Men det er vel naturligt også efter disse mange års diskussion stadig ganske enkelt at fastholde, at ansvaret var nu først og